

Dumonda Derungs concernent la publicaziun d'emprovas da DNA en cas da lufs

La stad 2019 han lufs stgarpà enorm blers animals da niz en Surselva, e quest enviern èn lufs adina puspè stads en viadi da bel cler di sin las pistas da skis en il territori d'abitadi da Sursaissa. A chaschun d'ina occurrenza publica l'atun 2019 è vegnida derasada l'infurmaziun che la publicitad n'haja nagin access a las emprovas da DNA da noss lufs. Quai ha chaschunà speculaziuns selvadias areguard lufs ibrids.

En Germania èn vegnids cumprovads intgins cas da lufs ibrids sin basa d'emprovas da DNA en il rom dal monitoring genetic naziunal da lufs da l'Institut da perscrutaziun Senckenberg. In auter institut tudestg, l'Institut ForGen, parta percenter da clera-main dapli lufs ibrids en Germania. A l'Institut ForGen èn er vegnidas tramessas emprovas da la Svizra, tar las qualas i dat indizis d'ina ibridisaziun. Lufs ibrids vegnan ultra da quai supponids cunzunt en l'Italia – e la gronda part da noss lufs è immigrada da l'Italia, pia d'in territori cun in grond masdigl da las spezias.

Actualmain n'exista nagina trasparenza areguard il tema «lufs ibrids». Las datas e las emprovas ston vegnir publicgadas, per ch'ellas possian vegnir cumparegliadas e controlladas da mintgina e mintgin. Quai fiss ina contribuziun per stgaffir trasparenza e per evitar speculaziuns. Plinavant restabiliss quai la confidenza da las persunas donnegiadas en nossas autoritads.

Sut quest aspect vulan las sutsegnadras ed ils sutsegnaders savair da la Regenza:

1. Nua tira la scienza il cunfin tranter lufs ibrids e lufs da razza pura?
2. Co sa preschenta il status da protecziun legal da lufs ibrids cumpareglià cun lufs da razza pura?
3. È l'access a las emprovas da DNA da lufs propi restrenschi e betg public en Svizra?
4. Sche gea, pertge na vegnan las emprovas betg rendidas accessiblas a la publicitad?
5. Ha la Regenza enconuschientschas da las emprovas e d'eventuals lufs ibrids?
6. Tge quinta la Regenza da far per augmentar la trasparenza e la confidenza areguard il tema «lufs ibrids»?

Cuira, ils 12 da favrer 2020

Derungs, Hefti, Brunold, Aebli, Berther, Brandenburger, Buchli-Mannhart, Caluori, Casutt-Derungs, Cavegn, Crameri, Danuser, Della Cà, Deplazes (Rabius), Dürler, Ellemunter, Epp, Fasani, Favre Accola, Florin-Caluori, Giacomelli, Gort, Grass, Hohl, Hug, Jenny, Kienz, Koch, Kohler, Lamprecht, Loi, Märchy-Caduff, Mittner, Müller (Susch), Niggli (Samedan), Niggli-Mathis (Grüsch), Papa, Paterlini, Ruckstuhl, Salis, Sax, Schmid, Tanner, Tomaschett-Berther (Trun), von Ballmoos, Weber, Widmer-Spreiter (Cuira), Zanetti (Sent), Fontana (Clugén), Ulber Daniel